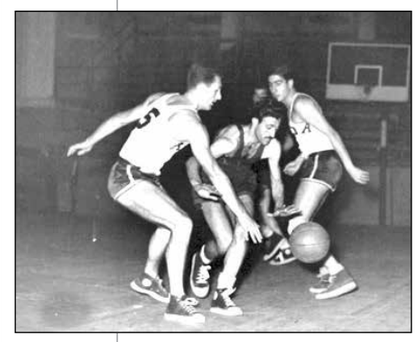
رقم خورد و جعفر سلماسی در همین مسابقات بود که نخستین مدال تاریخ المپیک را بر گردن آویخت. بسکتبال هم در این رقابت‌ها به‌عنوان اولین رشته‌ی تیمی، نخستین تجربه‌ی خود در المپیک را پشت سر گذاشت و البته پس از آن، نیم قرن منتظر ماند تا یک بار دیگر این حضور را تجربه کند؛ حضوری که باز هم یک اولین دیگر در خود داشت و بسکتبال را به اولین رشته‌ی تیمی تبدیل کرد که با کسب سهمیه راهی المپیک می‌شود.

کوچ آخرین بازمانده

وقتی از واقعه‌ای صحبت می‌کنیم که ۷۳ سال پیش اتفاق افتاده، شاید منطقی‌تر این باشد که قید داشتن شاهد زنده را بزنیم اما جالب است بدانید که از میان نخستین بسکتبالیست‌های ایران که المپیک را تجربه کردند، یکی از آنها تا همین چند ماه پیش زنده بود؛ ابوالفضل صلبی یا همان «عمو صلبی» بسکتبالی‌ها که تنها بازمانده‌ی آن تیم به‌یادماندنی بود، همین اردیبهشت ماهی که در سال ۹۹ از سر گذراندیم، از میان ما رفت؛ آن هم در ۹۶ سالگی و ۷۳ سال پس از اینکه در اوج جوانی بزرگ‌ترین تورنمنت عمرش را تجربه کرده بود.

صلبی، متولد ۱۳۰۳ بود و عضو نسلی بزرگ و مهم در بسکتبال ایران؛ نسلی که المپیک را تجربه کرد و نخستین مدال تاریخ بسکتبال ایران در رقابت‌های آسیایی را هم در بازی‌های ۱۹۵۱ دهلی به گردن آویخت و ماندگار شد. عمو صلبی آخرین بازمانده از نسل نخستین المپیکی‌های بسکتبال بود که حالا دیگر در میان ما نیست تا از آن رویداد فوق‌العاده برایمان روایت کند.

تیم‌های عجیب و قهرمانی آمریکا

در این رقابت‌ها، تیم‌هایی حضور داشتند که حضورشان شاید بیش از ایران جالب بود. کشورهایی نظیر عراق، شیلی، کوبا، پرو و سوییس که شاید مبنای خاصی برای دعوتشان وجود نداشت و تنها به جهت پر کردن لیست تیم‌های شرکت‌کننده‌ی مدنظر مسئولان برگزارکننده بود. در آن رقابت‌ها هم مانند بیشتر المپیک‌ها، این آمریکایی‌ها بودند که قهرمان شدند و با برتری قاطع ۶۵ بر ۲۱، دیگر فینالیست این بازی‌ها یعنی فرانسه را شکست دادند و به مدال طلا رسیدند.

بسکتبال در المپیک ۲۰۰۸ پکن

حضور رویایی و باخت‌های سنگین!

از آن حضور جالب و کمتر مورد توجه قرار گرفته‌ی بسکتبال در المپیک ۱۹۴۸ که بگذریم، باید درست پنجاه سال آزگار تاریخ را ورق بزنیم تا برسیم به سال ۲۰۰۸ و المپیک پکن؛ رقابت‌هایی که تیم ایران برای نخستین بار توانست با کسب سهمیه در آن، مسافر المپیک شود و در این بازی‌های بزرگ شرکت کند، آن هم به‌عنوان اولین رشته‌ی تیمی که با کسب سهمیه، المپیکی می‌شد.

حضور در المپیک، در آن برهه برای بسکتبال ایران آرزوی بسیار بزرگی بود که شاید خیلی زود عملی شد. تیمی که به‌تازگی با ترکیبی از نسلی فوق‌العاده و جوان و البته چند بازیکن باتجربه‌تر، آسیا را فتح کرده بود و برای اولین بار، طلای آسیا را بر گردن‌اش می‌دید؛ همان طلایی که البته جواز حضور در المپیک را برای بسکتبال ایران به ارمغان آورد و در شرایطی که هنوز حضور در جام جهانی را هم تجربه نکرده بود، المپیکی‌اش کرد.

تابستان ۱۳۸۷ بود که بسکتبال ایران برای حضور در المپیک ۲۰۰۸ به پکن سفر کرد. رقابت‌هایی که در گروه اول آن با تیم‌های آرژانتین، لیتوانی، کرواسی، استرالیا و روسیه همگروه و با قرعه‌ی سختی روبه‌رو شد. گروه دشواری که اندک روزن‌های برای کسب پیروزی برای تیم ایران به جای نگذاشت و درنهایت هم منجر به پنج باخت پیاپی شد. تیم ایران در بازی‌های ۲۰۰۸ را صمد نیکخواه بهرامی، حامد حدادی، مهدی کامرانی، جواد داوری، عدنان دورقی، سعید داورپناه، حامد آفاق، اوشین ساهاکیان، ایمان زندی، علی امینی، حامد سهراب‌نژاد و موسی نبی‌پور تشکیل دادند.

تیمی به سرمربیگری رایکو ترومن و مربیگری مهران حاتمی، که رضا مشحون، مدیر تیم‌های ملی‌اش بود و منوچهر نوربخش، سرپرست آن و در دوران ریاست محمود مشحونی که بدون شک تاثیرگذارترین و مهم‌ترین مدیر تاریخ بسکتبال ایران بوده و هست.

پنج باخت و عنوان یازدهمی

شاگردان ترومن در آن رقابت‌ها ۷۱ بر ۴۹ به روسیه باختند و سپس ۹۹ بر ۶۷ بازی دوم را به لیتوانی واگذار کردند.

استرالیا، ایران را در بازی سوم صدتایی کرد و باخت سنگین ۱۰۶ بر ۶۸ را به بسکتبالیست‌های ایران تحمیل کرد.

آرژانتین که در المپیک قبلی قهرمان شده بود، با حساب ۸۲ بر ۹۷ ایران را شکست داد و در بازی پنجم هم این کرواسی بود که با حساب ۹۱ بر ۵۷ در برابر ایران به برتری رسید تا پرونده‌ی حضور ایران در پکن، با پنج باخت بسته شود؛ پنج باختی که در نهایت جایگاه یازدهمی را در بین دوازده تیم برای ایران به همراه داشت. آنگولا در آن رقابت‌ها دوازدهم شد.

از میان همگروه‌های ایران، درنهایت آرژانتین به مدال برنز رسید و لیتوانی هم چهارم شد. در آن رقابت‌ها، آمریکا یک بار دیگر مدال طلا را از آن خود کرد و قهرمان شد.

باقی‌مانده‌های پکن

از تیمی که در سال ۲۰۰۸ در پکن به میدان رفت، حالا صمد نیکخواه، حامد حدادی و سعید داورپناه هنوز در تیم ملی مانده‌اند. البته مهدی کامرانی و حامد سهراب‌نژاد هم دو بازیکنی هستند که برخلاف هفت نفر دیگر، هنوز در لیگ بازی می‌کنند، اما دیگر جایی در تیم ملی ندارند. به این ترتیب تیم ایران تنها سه یادگار از المپیک ۱۳ سال پیش در ترکیب خود دارد.

